

פ ר ט י כ ל מ ס"ג / 46

מיטיבת ועדת הפנים, ביום ג', י"ח באב
תשי"ד - 17.8.1954

י. יטעיהו	היו"ר נ. חת	ברכות:
א. כלפון	ע. אסף	
ח. מגורי-כהן	ד. בסטוני	
א. פרי	ט. חזני	

מזמנים:

מר גלגל - משרד המשפטים
ד"ר קסבינר - משרד הפנים
מר ריינר - משרד הפנים
מר בהרב - חבר הוועדה המחוזית, חיפה
מר וייס - משרד הפנים.

מסלחת "עטיטב" - יוסף חדר
דרסון שמעון
ספירו יחזקאל
דוד זדה

סדר היום:

- 1 הצעת ח"כ א. חביבי בקשר לחברי מועצת הכפר בעניי
- 2 פניית המועצה לענייני המושלמים
- 3 ענייני עיריית צפת
- 4 חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ד - 1954
- 5 חוק לתיקון פקודת בנין ערים, תשי"ד - 1954
- 6 סמיעת מסלחת "עטיטב".

(1) הצעת ח"כ א. חביבי בקשר לחברי מועצת הכפר בעני

היו"ר נ. חת: נתקבלה תשובת סר המסורה בעניין חטטת תושבי כפר בעני -
שאלה שנתעוררה באחת הישיבות הקודמות. (קורא את סכתב
סר המסורה 1/12-3279 מיום 16.8.54).

הוחלט: לעבור על הענין לסדר היום.

(2) פניית הוועדה המייעצת לענייני המושלמים

ד. בסטוני: נתקבל טברק מהוועדה המייעצת לענייני המושלמים בחיפה,
ובו בקסת פגישה עם הוועדה. עלינו לדון בבקסה זו.

א. כלפון: הם רוצים להופיע ולהסביר את ענייניהם, הקטורים קטר
אסיף עם משרד הדתות.

הוחלט: להזמין את ב"כ הוועדה המייעצת לפגישה עם
סליאת הוועדה ביום ג' הבא בשעה 18.30,
ולהזמין לאותה ישיבה גם נציג משרד הדתות.

(3) ענייני עיריית צפת

היו"ר נ. חת: נתקבלה תשובת סר הפנים בענין צפת (קורא סכתבו אס'
6112-22967 מ-11.8.54), כי "אין השלטון המחוזי בא במקום
ראש העירייה. המקרה של סר ראובני דומה לזה של סר טרייבוים בעיריית
ירושלים. על פי בקסת העירייה נתמנה סר ראובני כגובה הטסים והארנונות
בעירייה ותו לא".

4) חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ד - 1954

סעיף 60 ח'

החלטה: סעיף 60 ח' - נתקבל

סעיף 60 ט'

סר גלאס: יכול להיות סקרה שאחד מחברי המועצה דוקא נבחר על-ידי החקלאים. הייתי כותב: "חבר מועצה שנבחר לועדה של המועצה בתור שכזה". נוסף לכך, אם הוא חדל להיות מוכשר להיבחר, באופן אוטומטי הוא חדל להיות חבר בוועדה. אם אני כותב "נבחר על ידה", בעייה זו נפתרת.

הינו"ר ג. חת: אולי נכתוב: "חבר מועצה שנבחר על ידה לוועדה של מועצה או מטעמה" וכו'.

סר גלאס: ייתכן שצריך לחזור על נוסח הסעיף הקודם, בו נאמר: "בשותפות עם גורמים אחרים", ואז אוסיף: "שהורכבה על פי פקודה זו", כדי להיטאר במסגרת.

הינו"ר ג. חת: אני מציע לכתוב: "חבר מועצה שנבחר על ידה לוועדה של המועצה או לכל ועדה שהורכבה בשותפות עם גורמים אחרים"; ברור שזה על פי חוק זה.

סר גלאס: גם ועדה חקלאית היא ועדה של המועצה, ולא מדובר כאן על כל גוף אחר שאיננו ועדה של המועצה. דבר זה יבוא כסמדרוב על שותפות עם גורמים אחרים. גם הועדה החקלאית היא ועדה של המועצה, כי החלטותיה מעונות מיטור המועצה.

הינו"ר ג. חת: במקום "סגולות" אני מציע לכתוב "זכות".

סר גלאס: החיקוק האחרון של הכנסת בנדון זה הוא חוק הבחירות לכנסת השנייה וטעם מדובר על "זכות להיבחר".

החלטה: לא לכתוב "סגולות".

סעיף 60 י'

הינו"ר ג. חת: כגון כתוב טוב טוב, ועדה של המועצה "ואני חושש מפני הבדלים בנוסח בסעיפים שונים".

סר גלאס: ייתכן שצריך להבהיר בסעיף 60 ח' ולהוסיף: "בוועדה של המועצה שהורכבה בשותפות עם גורמים אחרים" - שגם אז אין כוונה להסדיר טעמו אלא בוועדה של המועצה.

החלטה: להשאיר את הנוסח: "ועדה של המועצה".

ס. חזני: אני מציע לכתוב: "כל ועדה של המועצה רשאית... במידה שלא נקבע אחרת בענין זה ולא נקבעו סידורים" וכו'.

החלטה: בסעיף מסנה (ב) לכתוב: "כל ועדה של המועצה רשאית בשים לב להחלטות המועצה ובמידה שלא נקבעה הוראה אחרת בענין זה..." וכו'.

סעיף 98 של הפקודה

הינו"ר ג. חת: מכיון שמצאו שיש כמה דברים שאם אינם כתובים, כאילו סמכותה של העיריה סוגבלת, רצו להוסיף כמה דברים. אני מציע לא לכתוב "בדרך כלל", ולנסח זאת בצורה אחרת.

סר גלאס: אפשר לכתוב בסוף: "הוראה זו אינה גורעת טכל סמכות אחרת של המועצה לפי כל דין", ואז למחוק "בדרך כלל", כי זה בא להוסיף ולא לגרוע.

לא הייתי טכניסט פה חיקוק אחר, אלא כותב: "נוסף לכל סמכות לפי פקודה זו".

היו"ר נ. חת:

החלטה: לכתוב "נוסף לסמכויות על פי פקודה זו" במקום "בדרך כלל".

אם כתוב "לתועלת הציבור", יכול מישהו לטעון שזה צריך להיות לתועלת כל הציבור?

פ. חזני:

הטובח תועלת הציבור הוא "פבליק יוטיליטי", שהם בתי חרושת לגז, מפעלי מים, מפעלי תחבורה, חשמל וכדומה.

מר גלאס:

מועצה שטקיימת מטבח זול לנצרכים, יכול מישהו לטעון שזה לא לתועלת הציבור, כי זה לתועלת חלק ממנו?

פ. חזני:

התשובה לכך היא במלים "לדעת המועצה". המועצה צריכה לקבוע אם זה לתועלת הציבור.

היו"ר נ. חת:

סעיף 26ב'

החלטה: סעיף 26ב', נתקבל

סעיף 26ג'

החלטה: סעיף 26ג', נתקבל

סעיף 28

בשני סעיפים אלה - גם ליסוד חברות - הייתי טכניסט אישור של שר הפנים.

היו"ר נ. חת:

הרישם של סעיף 98 נותנת אפשרות לשר להוציא צו כללי.

ד"ר קטבינר:

בסעיף 98, על כל דבר פחות או יותר רציני נאמר: "באישור שר הפנים"; כלומר, טכניסים סעיפים המרחיבים מאוד את סמכויות העיריות. אני אומר שזה בניגוד לרוח הפקודה, אם לא יהיה כתוב: "באישור שר הפנים".

היו"ר נ. חת:

אשר לחסם של היו"ר, אני אומר שאם לטעם ביצוע וסימוס בסמכויות אלה העיריה צריכה להתקטר בחוזה, זה אינו פוטר אותה מלקיים את הוראות סעיף 92.

מר גלאס:

סוכם: חברי הועדה יקבלו טעם היועץ המשפטי, לקראת הישיבה הבאה, נושא מתוקן של הצעת החוק.

(5) חוק לתיקון (סדרת בנין ערים, תשי"ד - 1954)

מר בהרב הוא חבר סיעת של הועדה המחוזית בחיפה במסך שנים רבות. הוא כתב לוועדה וצירף העתק מהעדותיו

היו"ר נ. חת:

להצעת חוק התכנון, אשר שלח לשר הפנים. אני רוצה להפנות תשומת לבו שמבחינו דנים עכשיו רק בבעיית הרכב הועדות המחוזיות.

אני רוצה להודות לוועדה הנכבדה שהזמינה אותי לטען ההסבר. הרשיתי לעצמי לבקש להופיע בפניכם על סמך בסיון

מר בהרב:

רב טרמטתי בבנין ערים. אינני אדריכל ואין לי השכלה אקדמאית של תכנון, אבל אני עוסק בעניני תכנון מאז יולי 1930. רכשתי בסיון לא רק בבעיות תכנון אלא בעיקר בבעיות אדמיניסטרציה של החוק של תכנון. חוק זה יש בו הרבה טעם פרקים שהם סדרגה ראשונה והם חשובים מאוד לציבור וחשוב יהיה לעבור עליו ולרמות עד כמה שאפשר שיהיה צודק וניתן לביצוע, כי בין ביטוח של חוק לבין ביצועו בחיים - המרחק רב.

מתן לכב תמונה של עבודת הועדה המחוזית. אם לעשות את העבודה באמונה, הרי זו עבודה מפרכת ומייגעת ממש. לכן רצוי הרכב לא גדול, של אנשים שמוהבים את הדבר ומוכנים להתמסר לו. בחיפה מתקיימת ישיבת הועדה אחת לחודש, והיא גוזלת שני ימי עבודה מלאים של חבריה. אם מצטבר חומר רב קובעים ישיבה בכל שבועיים. החברים היושבים בוועדה אינם אנשים חפסיים, כל אחד עסוק בעניניו והרי זו מעמסה גדולה עליהם, אם מתקיימות ארבע ישיבות בכל חודש - אם לא כבר על בסיעות וסיוורים במקומות, בטעה שמתעורר צורך בכך.

סדר-יום רגיל של ועדה מחוזית בחיפה מכיל לא פחות מ-30 סעיפים, ופסיימים את הדיון בכל. אם לא, קובעים סיד ישיבה נוספת, כי אנשים פחכים לתשובה והדבר קטור בעבודה שוטפת. סדר היום מתחלק לשלושה סעיפים עקריים: א) תכניות להפקדה; ב) תכניות למתן תוקף; ג) ערעורים. מלבד זאת יש ענין של בקשת הקלות ("דילקסיינס"). אלה הם עניינים מטריאליים חשובים מאד של המזרח, והוא יושב ומחכה לעניו. וכטובן אין האנשים יושבים בטנוחה והם רצים אל כל החברים ומחפטים מכרים והולכים לעורכי-דין ומוציאים על כך כספים. אם אין קוראים את הסכתבים או אם מסתפקים בהרצאת ב"כ הועדה המקומית בסיכום קצר של הבקשר, עושים בזאת עוול לאיש.

על כן הקימו בחיפה ועדה כייצגת (עוד טיפי המוסל קטירוטס) והיא בודקת את כל החומר, קוראת את הסכתבים, שוקלת כל ניסוח ומכינה את סדר-היום ומגישה המלצות לוועדה. אם הועדה המחוזית היא בדעת הועדה המקומית - בדרך כלל אינה נכנסת לענין; אבל במקום שהועדה המייצגת הייתה בדעה אחרת, הועדה המחוזית מתחילה לעיין בו.

בחיפה נהוג היה שהמנדטים או המזכירים של הועדות המקומיות היו מוזמנים להרצות בישיבות על חלק סדר-היום שלהם. הם יודעים את עמדת הועדה המקומית והם מניחים כל ענין על השולחן. כן היו נוהגים, שאם טישהו ביקש להופיע היו מוזמנים אותו - ביחוד מוסדות כגון קק"ל, הכשרת הישוב או ב"כ משרד מסלתי, לפעמים אדריכלים. מלבד זאת היה נהוג כחוק בל יעבור, שכל תכנית שאיזה משרד מסלתי נוגע בדבר, היו שולחים לאותו משרד לקבלת חוות-דעת, לפני הדיון. רק אחרי מסקבלים את כל ההערות דבית בדבר.

רצוני לומר בזאת שכובטח למשרדי הממשלה השונים שהעניינים שלהם יישמרו, בלי שיהיה הכרה שיהיו דוקט מיוצגים בתוך הועדה. כדי שהדבר ייעשה בכל המקרים, הנועצה המרצית או אשר יכול להורות לוועדות המחוזיות לנהוג בנוהג מדטיביסטריבי זה - שאם דבר כלשהו נוגע למשרד מסלתי יש לקבל חוות-דעת מאותו משרד; זה נוסף לזכות הרגילה של עיון בתכנית במסך חדשיים לאחר שהתפרטטה ב"רשומות". יש איפוא די זמן ואפשרות לערער, ומובן שהועדה המחוזית לא תקל ראש בערעור כזה.

הדרישה המוגזמת מכל המשרדים הממשלתיים להיות מיוצגים בוועדה אין בה ממש, אין בה צורך חיוני, אין בה שאלה של הגנה על אינטרסים של המדינה. מאידך, ריבוי אנשים בתוך הועדה לא יתן לה אפשרות של עבודה יעילה, ויקשה עליה גם מבחינה טכנית. מכאן אני בא למסקנה שככל האפשר יש לצמצם את מספר חברי הועדה המחוזית.

בנואנו לקבוע הרכב הועדה המחוזית, יש לקבוע קודם עקרון מצריך לממש בטיט גם לדיון וגם להכרעה בטמלה זו: הועדה המקומית והועדה המחוזית הן שתי אינסטנציות שיפוט ממש, ולא שתם שתי ועדות, כי הן עוסות מעשה בית-דין. בשתי אינסטנציות אלו נחתכים עניינים מטריאליים חשובים מאד של המזרחים, ואין צורך להרגיש את הכלל הגדול - שאסור לערבת תחומים בין אינסטנציה ראשונה ושניה, ואם רוצים לעשות צדק לאנשים צריך להיזהר שהן תהיינה נפרדות באמת. אם גישה זו נכונה, נופלות ממליהן כל סיבי הצעות נוגדות, כגון: שהעיריות הגדולות תמטטנה ועדות מחוזיות באיזוריהן שלהן; שהיה לוועדות המקומיות או האיזוריות נציגות בוועדה המחוזית, כי זה בניגוד לכל מתיקה של שיפוט. כאן מבקש לתקן ולהוסיף את הרשות החוקית להזמין ב"כ כוועצה מקומית או המהנדס שלה - אשר הופיעה בהצעה מ-1947. דבר זה הוטטס כהצעת החוק. אם הועדה רוצה לעשות עבודתה ביוטר, היא לא יכולה לעשות זאת בלי שיוזמן ב"כ המועצה המקומית שיטביר את עמדת הועדה המקומית והבעיות הכרוכות בזה. מקודת מכם טוהר מוסדות שלטון, צריך להפריד ולתת את כל האפשרות לוועדה המקומית להציג את דעתה.

ע.א.מ.ה.

איך מיוצגת מועצה מיוזרית בוועדה המקומית?

כר. בתרב.

או שהיא ועדה מקומית, ואם לאו - יש ועדה גלילית.
סמכויותיה ותפקידיה בדיוק כמו ועדה מקומית. ועדה
גלילית מטונה וכוללת ב"כ המטונה על המחוז, מחלקת הבריאות והעבודה,
ושלמה אנשים מן הציבור אשר מתמנים על-ידי המועצות המקומיות. הנהגה
הוא, שקוראים את כל באי-כח המקומות ומבקשים אותם שיטליצו על נציגיהם.
אם מספרם גדול ממספר המקומות בוועדה, הם מתחלפים בכל שנה. הוועדה
המחוזית אף פעם לא הסכיפה לאשר תכנית לפני שמלה את המועצה המקומית;
אליצו יודע אם זה נהוג גם בוועדות המחוזיות האחרות.

ע.א.מ.ה.

איך מתבטא רצונו של המקום שמליצו מיוצג?

כר. בתרב.

הוועדה הגלילית מחוייבת לשנות את דעת המקום - המועצה
המקומית או ועד הכפר. זה הנהוג בחיפה. אם יוציט שיהיה
בכל המקומות, החוק ממסר לשר לקבוע הוראה זו בחוזר, קבלנו לכשל הוראה
לסטור על מדטה חקלאית, ואנחנו בודקים את הדבר ויוצאים למקום לראות,
או שואלים את דעת סגור החקלאות.

מתוך הגישה הכללית של שמירה מפני ערוב התחומים, צריך
להימנע מלמנות אנשים לוועדות המחוזיות, בהתייעצות עם רשויות מקומיות,
שיט להן טנדנציות מסויימות ולא תמיד דברים שלה יכולים להתקבל בנקודת
מבט תכנות, בנקודת מבט אינטרסים של ישובים שונים, אם שנים מהציבור
צריך לבחור אותם לוועדה מחוזית יהיו מתוך פאנלה שרשויות מקומיות סמייעות,
זה לא טוב; ועדה מחוזית צריכה להיות בהחלט נייטרלית.

כזה נובע גם, שאסור למנות אינטרסנים לוועדה המחוזית;
למשל, אנשי-ציבור, אבל פלאכתם בפיתוח קרקעות. עם כל הכבוד וההערכה
שיט לי לקרן-הקיימת, אסור שב"כ שלה יהיה חבר בוועדה המחוזית, או ב"כ
חברת הכשרת-הישוב או אדם שעוסק בקבלנות בבנין, או אנשים שעומדים
בראש חברות כלכליות, או ב"כ אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים במחוז.
מתוך נסיוני ראיתי שכל הארכיטקטים והאינג'ינרים העובדים במחוז הם
אינטרסנטים ישירים בדבר זה. הם כולט עובדים במחוז, הם כולט עוסקים
בתכנון ובבנייה ומגישים בקשות לוועדה המחוזית, אדם שהתמנה בצורה זו,
ירוצו אליו כולט ויגישו באמצעותו תכניות, כי יש לו דריסת-רגל בוועדה
וקשה יהיה להימנע מחסדות ורכילות. דבר זה אינו עשוי להעלות את כבוד
הוועדה ולכן טוב לא להביא זאת בחשבון. ספיק שמהיה באות-כח לאגודת
האינג'ינרים והארכיטקטים במועצה הארצית. שנית, אם כתוב, נציג אגודת
האינג'ינרים והארכיטקטים, למעשה יהיו קודם כל בפנים סקנדלים וצרות,
וכסבא-הכח יטב בוועדה תהיה רכילות. זה לא טוב, לא בריא ולא נחוץ.

תאסרו: הרי בכל זאת בחוץ בעל מקצוע. התשובה: יש לנו
בוועדה מהנדס המחוז, שהוא אינג'ינר סטאטי, ויש ב"כ מינהל התכנון.
בתור פקידים סטטלטיים, אנחנו חושבים שהם יכולים להיות יותר בלתי תלויים
מאשר אנשי המקצוע. העצה הטכנית ישנה איפוא. מלבד זאת אנחנו מעבירים
תכניות לאגודת האינג'ינרים לחוות דעת, ואז הם דנים בזה באופן קולקטיבי
ואין זה ענין אישי שהם מעוניינים בו ואין לנו כל טרח העודף הרע הקסור
בענין הזה.

איצני איט מפלגה ואיצני שייך לטרום חוב. אני אדם
לגמרי נייטרמלי ובלתי תלוי בעמדות, ואני סוסר לכם דברים מתוך ידיעת
הענין, על ספך נסיון של כל כך הרבה שנים.

הרכב הוועדה: א) המטונה על המחוז בתור יו"ר - בסדר;
ב) נציג שר-המספטים - זה הכרחי. יש להכדיל בין מה שמסרד סטטלטי זה או
אחר מעוניין לשבת במקום, לבין עבודה מעשית שצריך לעשות, ואני בגט
לבחירת הנציגים לאור השאלה: מרבית העבודה, על-ידי מי היא צריכה להיעשות?
והתשובות: על-ידי שרד העבודה - לא; על-ידי שרד החקלאות - לא;
ע"י שרד הבטחון - לא. אם אני צריך לסדר את העבודה, אי-אפשר לזוז בשום
החלטה בלי שרד המספטים, כי מהצית מהענינים שבסדר-היום הם ערעורים,
ואנשים כותבים ערעורים בהתייעצות עם עורכי-דין ובהסתכנות על חוקים.
אם לא יהיה אדם שיטסור עלינו שלא נצא בהחלטות סמיצן בגבולות החוק, לא
נוכל לשאת באחריות להחלטות. כל תכנית, מלבד ערעורים, מלווה חוקי עזר.
לצערנו הרב עוד לא התפתחו הוועדות עד כדי כך, שידעו מה להכניס לחוקי עזר.
אילו אפשר היה להבטיח שב"כ שרד המספטים יהיה אותו אדם בכל הוועדות - היה
זה טועיל מאוד.

ג) נציג שר הבריאות - בהחלט בעד, אבל לא איש
אדמיניסטרטיבי, אלא יש לכתוב בפירוט: הרופא הראשי של המחוז או
הרופא הראשי הטביטרי של המחוז. אני צריך את בעל המקצוע, ולא את
נציג של השר. ד) נציג שר העבודה הכרחי, אבל שוב יש לציין: "מהנדס
המחוזי או בן-כוחו". ה) נציג שר התחבורה, לא נחוץ; ו) נציג שר האוצר,
לא נחוץ; ז) נציג שר החקלאות, לא נחוץ; ח) נציג שר הבטחון, לא נחוץ;
ט) נציג שר הפנים בעל הכשרה מקצועית בעניני הבנין - זה הכרחי. כן
נחוצים שני אנשים מן הציבור.

בועדה המחוזית איננו רוצים אף תכנון של ישוב
חדש; מעמידים אותנו בפני עובדות קיימות. אשר לעניני הבטחון והחקלאות,
אנשים אלה צריכים איפוא לסבת במקום שעושים את התכניות.

יש להוציא את הטלים, בעלי הכירה מקצועית כאמור
וכו', לגבי נציגי הציבור. הכשרה מקצועית ישנה במידה מספקת בתוך הועדה.
אלה צריכים להיות אנשים פשוטים מן הציבור, בעלי שכל ישר, בעלי יושר,
לא אינטרסנטים - ולא יותר. בעל מקצוע אינו מרגיש את צרכי הציבור.

ברצוני להביע מטאלה, שאת תגיעו לדיון בפרקים
אחרים - שלדעתי יש בהם ניסוח רע וקיפוח עניני הציבור - אני מוכן בכל
ענין להופיע בפניכם ולהטביר כל מה שדרוש.

6) עמית משלוח, עמית

היו"ר נ. נ. : קבלנו את בקשתכם להופיע בפני הועדה, ואני מקט
מיטתו מכם להרצות בפנינו מה שרציתם להודיע.

יוסף חדר:
המעברה הוקמה לפני ארבע שנים בסדר שוטם, במהלך
עכשיו המתדרו קצת הענינים ועברו לצריפונים.
הענינים הטביטריים המתדרו לאט לאט והמבקר במקום רואה ים של צריפונים.
התושבים מרגישים במשהו מאושר להם. הדבר החסר להם - האזרחות הטובה לכל
יהודי חלם, שהיה אי פעם במולדתו האמיתית יגיע לאזרחות הטובה הזאת.
אני יכול לגדיר את האזרחות הטובה בכתובת לשלטון המקומי והפשרות לסבת
ולתת עם המטונים כדי לבצע את כל הענינים הנוגעים בחיינו היום-יומיים
מבחינה חברתית, תרבותית, כלכלית - מכל הבחינות.

אם נקח בחשבון שכמעט 12 אלף נפש חיים במקום זה
ארבע שנים ללא כתובת מתאימה; אם נקח את השרותים המסלכתיים שמגיעים
לכל אזרח במדינה נראה שמוסדות המדינה מזרימים כספים רבים בכל
שנה לחינוך, סעד, תברואה אבל אין כל פיקוח על הדברים האלה. אפילו אם יש
שם מאות רבות של ילדים לומדים בבית-הספר, אין נותנים להם את השירותים
המינימאליים לא בכמה ולא בחוץ. ילדינו נשארו כמעט שנה וחצי ללא בתי-
סימס בבתי-הספר. אם נקח את הסעד, אלפי לירות זורמים למקום אבל
התושבים אינם מרגישים בהקלת-מה.

אני אומר: אפילו פיקוח של שלטון מקומי היה יכול
לסנות את הדברים האלה. בטוח התברואה יש פיקוח מסעט משרד הבריאות, אבל
זה לא מספיק. פיקוח טביטרי אין במקום. המחלות הולכות ומתפשטות מיום
ליום. אם ייכנס מישהו למעברה יראה את הזוהמה והלכלוך; יראה איך מוכרים
וסה מוכרים בטוק, ללא כל פיקוח.

שאלת המים: שמענו הרבה על צרות המים. התקנו שם
צינורות אבל עד עכשיו לא מגיעים המים לכל המקומות ויותר מפעם התערב
משרד הבריאות שאולי ייעשה משהו, כי זה גורם למחלות.

אולי ישאל מישהו מדוע ברכונו להיות קטורים
לעיר טתה-תקרה. אם נראה תמונה כללית, נראה שכל דבר קטן וגדול של
המעברה, או להיות בא מהעיר או שהיה הולך לעיר: רישום תושבים, סעד,
קבלת קצת מהדגה לשירותי חינוך, מבחינת ההסתדרות, מבחינת פנקסי סיון
והפיקוח על המזונות. אנחנו קטורים בעניני לסבת העבודה; אנשים ילנו
כולם עובדים בטוח פתח-תקרה רבתי - הן בתעשייה והן בחקלאות והן בשירותים
ציבוריים. אם נראה את השטח, זה חלק בלתי נפרד מהמקום עצמו. יש לנו
פג"ה, שני חלקי מפ"ת, ואנחנו ליד פג"ה ומפריד בינינו רק כביש של ארבע-

סטה מטרים. כל שאר הדברים, מבחינת תחבורה, ענינים תרבותיים החיוניים למקום - כל מה שבקטנו נותנים ספין-ספין, כי בדרך אומרים אתם לא שייכים לנו. ואז איננו שייכים לאף אחד, כי לעצמנו איננו יכולים להיות שייכים כי איננו יכולים להתבסס על עצמנו. אנחנו נצטרך להיות תלויים באיזה מקום, שמהצלחת הכללית נאכל משהו עד שיבוא יום ונתן את חלקנו מבחינה זו לטובת הכלל כולו.

חברי הכנסת הנכבדים יכולים מזה לראות את התמונה שצירתי להם ואני מאמין שהם יתנו דעה חיובית לכל הענין הזה. הטבל הוא יותר מדי גדול. סבלנו הרבה ארבע שנים; זה יותר מדי ואני יודע שבחוק-לארץ אומרים: מה שעושה ישראל בטובה, במדינות אחרות עושים בעשרות שנים. אני חושב שבסופו של דבר אנחנו זכאים לקבל משהו; אנחנו זכאים לקבל את הסטאטוס הטגיע לנו, לסיפוח הזה.

שמענו פעם שרוצים לטפח אותנו למועצה איזורית אפק. אנחנו יודעים ששם פחות מ-25% מכלל התושבים בטעברה, ואיך הם יכולים לסאת בעול שלנו? יש שם ישובים קטנים: גבעת השלשה, נחשונים וכפר סירקין והם מהווים 25%. פה יש לנו שטח רק לצריפונים ושטח קטן למשק-עזר. שם אין לנו תעשייה בטנים ואין לנו כל מפעלים כדי להרים את עצמנו. אנחנו מוכרחים להיות תלויים וקטורים במישהו יותר חזק כדי לסאת זמן מה, ועל אחת כמה וכמה עם הגורם הזה כמעט ומסכים לקבל אותנו - לקבל את העול הזה.

היו"ר ב. נתן: יש לכם איזה שהיה ועד במקום?

אנחנו מהווים ועד מהתושבים.

ועד נבחר או ממונה?

ועד נבחר. התושבים בחרו בנו. אנחנו ארבעה, ועוד שלשה איש.

השלטונות מכירים בוועד הזה?

הועד הזה מוכר.

אינני רוצה לחזור על ההיסטוריה של המעברה הזו, כי כבר שלט שנים התרוצצנו לסוכנות היהודית שאחראית למקום. בזמן שנכנס משרד הפנים, היינו כמה פעמים. שר הפנים דווקא ביקר את כלנו ראה את המצב, טייל במקום כשעה וחצי והסברנו לו את כל הבעייה. הוא בעצמו הבטיח שהוא יקבל אותנו, ואז שיטכנע אותנו למשהו או ייטכנע לקבל את דעתנו. לאצורנו הרב הדבר לא קוים. זה היה בערך לפני כשנה. פנינו כמה פניות למנהל המחוז, למד גוברניק והוא הבטיח לנו שוב שיתקשר עם שר הפנים ויבקש מביטח, וגם זה לא קיים.

המקום הזה, כ-1200 דונם, ישוב בגודל פתח-תקוה בזמן סלחמת השחרור. בישוב הזה יש כ-12 אלף נפש. אני במקרה אחד מהתושבים שעבדו במקום ויטדו אותו ואני יודע את כל הבעיות. אני טפילי בזה והתרוצצתי בכל מיני מקומות לדרוש עזרה מיניסטראלית למקום זה. כל מי שפנינו אליו, ענה: לא אני הכתובת, ועדיין המקום הזה אינו מוכר במדינה ולא רוצים להכיר בו - מאיזו בחינה, איננו יודעים. הטבל שבמקום הוא איום. אני יודע שאתם יכולים לומר: כך גם ביתר המעברות. אבל מה זה נותן? זה מביא להתמרמרות רבה, כי באופן מיוחד אך ורק לעולים החדשים מגיע סבל. למי שאנחנו נגשים, אומרים: מגיע לכם סבל, סבלנו לפניכם - תסבלו אתם. זו לא תשובה. המקום סבל משטפוונות. פנינו את המקום והתושבים הפסידו הרבה ועד היום לא החזירו חלק מזה בגלל המצב הכלכלי האיום והנורא במקום הזה.

יש לנו 220 משפחות שהם מקרים סוציאליים. זאת אומרת 20% מתושבי המעברה הם מקרים סוציאליים. איננו מדברים על הסבטלים, זוהי בעייה אחרת. הסברנו לשר הפנים את כל הבעייה בזמן שהגיע להקים מועצה מקומית או מועצת אפק. גם אני יטבתי אתו והסברתי לו את הענין. אמרתי לו: מועצה - מטכיים; אז תן לי ביטוי איך להקים את המועצה הזו. יש תקציב של 17 אלף לירות למקום הזה - 1400 ל"ל לחודש. אם אתה רוצה לגבות מסים מהמעברה, לא תגיע לאף לירות, ואם תגיע לאף לירות זה יהיה היטג גדול. מדוע? - כי אם גובה המסים

בא לגבות כסף, אומרים לו: סכמימים, אבל היכן המים? תנו מסים להוציא את האספה - מי מוציא את האספה? רק שני פועלים עובדים, מסרד הבריאות כתב סכתבים בענין זה ולא ענו שום דבר. ממה זה בא? - הלא פתח-תקוה מולנו ומנחנו מולה. למה איש פ"ת אינו סובל כמו העולה החדש שלא ניתן לו אלא הצריף והמטה?

אנחנו רוצים לדעת: מגיע לנו להיות מזרחי מדינה או לא? אם מגיע - למה לא נהיה? אם לא מגיע - למה אנחנו נשארים במקום הזה? יתפטרנו מ-12 אלף נפשות; הלכו קרבנות במלחמה, נלך גם אנחנו. איש שנכנס לצריף כזה, עם 12 נפשות, וזה מקום המגורים והרחיצה, והשטח של הצריף 19 מ"ר - מאיזה צד שהוא מסתובב הוא רואה את המצב האיום והנורא. לכל שני צריפים יש בית-שימוש אחד ומקלחת קטנה. האדם מתמרמר ומאמר: אני במתי ארצה כדי לסבול בצורה כזו? אל מי עלי לפנות? פנינו לכל המוסדות ואף אחד לא רצה לענות לא תשובה חיובית ולא תשובה שלילית.

ד. חזוני: פניתם לעיריית פתח-תקוה?

י. שפירא: פנינו בענין בתי-ספר והיא עזרה בענין זה, כי לבתי-ספר מסרד הפנים נגשו הגבנות ובקשו עזרה, וענו להן: מספיק שאנחנו לא לוקחים לירה לחודש בעד המים. אז הן פנו לפ"ת ודרשו לעזור לגבי הילדים שיש בהם 600 ילד. העירייה נתנה אז 50 או 100 לירות לסדר גדר סם, או תיקונים. אבל אנחנו רוצים לדעת מהו גורלנו הסופי. אם יכולה ועדת הפנים להחליט, או שר הפנים - אנחנו באנו אליכם בכל הדרישות ובכל ההתחננות, לעזור ליטוב הזה. גם ישוב זה הוא בתוך מדינת ישראל ומגיע לו לחיות כמו בני אדם ולא כמו בהמות. אם תיכנסו למעברה יהיה לכם שחור בעיניכם; תראו משפחות בסבל ובכללך וזו בושה לנו שבמדינת ישראל יש מקומות כאלה ואנשים חיים בתנאים פחותים מתנאי בהמות.

על כן באנו בדרישה זו, לדעת מה סוף גורלנו. הטוענה לא יכולה להתקיים מכל מיני בחינות. אין לנו תעשייה במקום, אין לנו בעלי יכולת שיכולים לשלם מסים יותר ממה שמסלמים - לירה וחצי למס ואספה לכל צריף. יש לנו 200 מקרים סוציאליים שאינם מסלמים בכלל. מספר המספחות 1500 ומתן 220 מקרים סוציאליים. בזמן האחרון התחילו לקרות אצלנו אסונות של שריפות ולא יכולנו לכבות שריפה של שיכון שכולל בתוכו שתי משפחות מחוסר מים, כי אין מים במקום, ושתי המספחות אבודות לגמרי. מה אנחנו יכולים לעשות? - לאסוף מזה חצי לירה ומזה רבע לירה ומזה 100 פרוטות ולסדר להם מכול לטבוע מים ולהתחנן לפני "עטידר" שאין להם קורת גג.

אנחנו רוצים לדעת את סוף המקום הזה. אנחנו איננו יכולים לגבות מסים - זה ידוע. אם ניכנס לטוענת אפק אנחנו צריכים לתת להם ולא לקבל מהם. בטעריה מולנו, אנחנו רואים את ההיפך הגמור: תאורה ברחובות, בקיון, מים, ואצלנו - בטרחק של שלשה מטרים - כלום, אנחנו גן חיות, לא יותר.

באנו בבקשתנו אליכם. אני יודע שהוחלט לסטל בבעייה הזו לפני שנה וחצי ואני חושב שהגיע הזמן לקחת את זה מהצד הטוב ולא הרע ולגפור את הבעייה של היטוב הזה, כל היטוב הזה הוא גם כן גורם חשוב במדינת ישראל.

י. זרבי: אני רוצה להדגיש בקודה אחת: אחרי שלס-וואזי - ארבע שנים אנחנו נשארים במצב שעל 1200 דונם יש רק שני פועלי בקיון, ושליש מהמעברה נשאר ללא מים וזה ארבעה חדשים שלא הוציאו אספה מהמקום ואדם שנכנס לכביש הראשי רואה ערימות אספה. כששואלים את אנשי מסרד הפנים מה הסיבה לכך, הם עונים: אין תקציב. אני באמת מזמין אתכם לבקר במקום ולראות את הסוב. אנחנו בלי תאורה, לאחר כל הזמן כשעוברת מכונית בכביש היחיד מיתמר אנק רב ובחורף הכביש סגור בורות. אורך המעברה 3 ק"מ ואוטובוס "דן" נכנס עד אמצע המעברה. הסדרן איים שאם לא נתקן את הכביש תיקון מסטי, האוטובוס לא ייכנס למעברה בחורף.

באנו אליכם, שאתם נציגי העם, בקריאה שתשימו סוף לסבל הזה. אנחנו רוצים פעם לבוא סכל הענין הזה. התרוצצנו הרבה שנים במסרד הפנים, בסוכנות ובעמידה. זו הפעם השלישית שאנחנו נכנסים לכנסת ואנחנו רוצים פעם שיהיה סוף לדבר.

ד. דרשון:

טענו כטעלינו ארצה, שבארץ יש סווי זכויות
סגיע לכל אזרחי המדינה. אנחנו רוצים לדעת
אם סגילות לנו איזה זכויות או לא. לסבול בקיץ בצריפים האלה, בלי טים
ובחורף, בכבישים הכי גרועים; תבקר פעם בחורף ותראו איך ילדים ונשים
הרות מסתובבים עם. אנטרים עכשיו שנשכרים הציבורות הגדול לים ואין
באפשרות מסדר הפנים להקציב תקציב כזה. לני צריך לפנות? מי יכול לסדר
לנו את העובדים האלה? או שתפנו אותנו לאיזה מוסדות אחרים, או שתסדרו
את המקום הזה. אנטרים שאין באפשרותו של מסדר הפנים, ואנחנו תלויים
בין שמים וארץ: לא לסוכנות ולא לעיריה ולא למסדר הפנים, ואנחנו זודעים
מה לעשות. התושבים טחכים לנו ואינם יכולים לעשות. הם סחטרי עבודה
וסובלים. ואז אנחנו, אנטי הועדן אטמים. אנחנו טבקטים תסומת לבכם;
לא לחות זאת, לבקר פעם במקום ולסדר את הענינים.

ע. אסף:

כמה מאנטי הטעברה מסודרים בעבודה קבועה
וכמה בעבודה חלקית?

י. שפירן:

לא יותר מ-300 מסודרים בעבודה קבועה ולא
פחות מאלף עובדים בכל מיני עבודות דחק אחרות.
220 הם טקרים סוציאליים, טקבלים תפיכה טלטכת הסעד.

ע. אסף:

בכל זאת יש איזה סידורים של טים וכדומה; מי
מסדר את זה?

י. שפירן:

בא-כח מסדר הפנים, זה מחובתו, אבל הוא לא
רוצה להתקטר עם אף אחד ואומר: אני פקיד וטקבל
הוראות. אם יש לי תקציב, אין לי תקציב - איבני מסדר.

ט. חזני:

תקציב טבחון או טהכנסה במקום?

י. שפירן:

הכנסה במקום, אם יגיעו לאלף לירות בחודש,
זה היטג גדול. הוא פיסר שלשה פועלים טחמטה שהיו.

היו"ר נ. חת:

זאת אומרת, למעשה התקציב טלכה הוא 900 לירות
פלום 1400 לירות של מסדר הפנים.

ד. זדה:

בענין הטים: שליט טהטעברה נטאר בלי טים
והטטח טם גדול ויש לנו חיבור אחד לכל הטטח.
הוא טטפק טים לסני שליטים והטים באים בזרם חלט טאד ובטעות ספורות.
שליט טהטעברה נטאר בלי טים בכלל. עכשיו היו צריכים לעשות חיבור
סני ולחיבור זה "סקורות" דורשת 30 אלף לירות או אפילו 40 אלף לירות.
אף אחד אינו רוצה לתת את הכסף ועל כן ייטאר הטטב כטי שהוא.

ע. אסף:

מה הם סידורי הטים?

י. שפירן:

בכל סני צריפים יש ברז אחד בחוץ, ובטקלחת
הטטותפת לסני צריפים יש גם כן ברז.

ע. אסף:

אתם טטלטים טטהו בקטר לחיבור? על חטבון החיבור
טטילים עליכם איזה תטלום?

י. שפירן:

אנחנו לא טטלטים טום דבר טלבד מה טטטלטים
בעד טים ואטפה, כי ב"כ מסדר הפנים לא טטתתף

בטום דבר לחיבור במקום.

י. יטעי'הו:

(א) האם כלל הציבור בטעברה תטים-דעים אתכם
ברצון להטתפת לפתח-תקרה, או שיש חלק טאיבנו
טטים דעים? (ב) אטרת טטר הפנים הציע לך טועצה טקוטית או הצטרפות
לטועצת אפק. הייתי רוצה להיות בטוח טהוצע לכם הדבר הזה; הייתי רוצה
טתוודע ותדייק את הנקודה הזו. (ג) האם יש לתושבי הטעברה חלקות לצורך
עיבוד חקלאי? (ד) נניח טהסיפוח יצא לפועל; האם טעקבות זה יטלטו תושבי
הטעברה טטים טטו כל תושבי פ"ת, או טיתתורה טטב טהעול נפל על טכמה של
העיריה? אתם טכירים את הציבור; האם הסיפוח יביא לכך שיטלטו טטים
כסדרם או לא יטלטו - לכל הפחות הטטטים טענבדים עבודה טלמה או למחצה?

י. שפירא:

מינוי מוסר עמין מתנגדים לסיפוח. עד היום
אף אחד לא בא ואמר: אני לא רוצה סיפוח. אולי
יש ניגוד אבל עד היום לא קיים מי לאמר: אנחנו לא רוצים בסיפוח.

ד. זדה:

בזמן שמר גוברניק ביקר בשלנו המעתי לו
שנערוך משאל-עם במעברה בעמין זה, אבל סירב.

י. שפירא:

שר הפנים הציע מועצה מקומית ואמר: "למה לא
תהיה מועצה מקומית? הלא יש חלק פה בעלי
הסכלה ואתם צריכים לקחת על עצמכם לסדר את המקום ושתהיו עצמאים". אמרת
לו: "אני מסכים אתך, אבל מאיזה מקורות אני יכול לגבות מסים ולסדר
מקום גדול כזה, וכמה יעלה לנו הסידור? רק מביש אחד במקום הזה מהרה
תקציב של שנה; אולי בעביר בתי-חרושת מסקורות אחרים למקום הזה, ואז
נוכל אולי להתקיים."

ד. זדה:

גם בעלי החנויות במקום הם מקרים סוציאליים
ומיין להם אפשרות לשלם חובותיהם לבנקים.

י. שפירא:

יש חלקת אדמה, מרבע עד דונם וחצי בשיכון,
והם מעבדים את האדמה, ולפי הסטטיסטיקה של
משרד החקלאות יש לנו 300 דונם שמתמסרים בה תושבי המעברה לעיבוד.
כ-100 משפחות יש להן דונם וחצי.

י. יטעיהו:

יש בסביבתכם אדמה שאפשר לספח אותה למעברה
לצורך עיבוד חקלאי?

י. שפירא:

יש לנו כ-500 דונם בתוך המעברה.

י. חנו:

מסביב למעברה יש שטח אדמה אבל אותו מעבדים
ישובים אחרים. למרות שכל שיכון יש לו 2-1/2
דונם לעיבוד, בין השטחים הנלה יש חלקה של כמעט 200 דונם שמסכים אחרים
מעבדים אותם - המסקים השכנים. זאת מוכרת בתוך המעברה יש כ-500 דונם
שאפשר לעבדם. השיכון הוא בצורת ח' ובאמצע חלקה האדמה הריקה.

י. יטעיהו:

למה נועדה החלקה הזו בתכנית של המעברה?

י. שפירא:

למפעלים אינדוסטריים, וגם לשיכון קטן. יש גם
מיזם מסווג בין עמידה ובין הצבא.

אמר להסתתרות במסכים, אם אפשר סים מין, אם
אפשר לא סוציאליים, ואמר שני כמה דרישה: לשלם; עד כמה שידוע לי, אם
אתה נותן משהו אתה מקבל משהו; אם אתה לא נותן משהו, אתה לא מקבל משהו.

פ. חנו:

מאז הליחה עם שר הפנים לפני שנה וחצי, האם
חזרתם והבאתם את תביעתכם לפני רשויות שונות
במשרד הפנים? האם ענו לכם משהו או לא ענו כלל? אם מסרבים - מה הנימוק,
מה מסבירים לכם? האם פניחים אתם שעירית פ"ת תסכים לטפח אתכם ולתת
לכם את השירותים?

י. שפירא:

מינוי למשרד הפנים ולמנהל המחוז וישבנו עם
שר גוברניק ועם קמין המחוז, והיתה הבטחה של
שר גוברניק לקשר אותנו במשך שבוע ימים עם שר הפנים. זה היה לפני שנה-
שמונה חודשים, ולא קבלנו שום תשובה. הטבל שלנו רב, כל יום יש לי מקרים
איומים, אני מסתובב בכל המוסדות לטפל באשה ארה זו, לטפל בילד המשותק
הזה, לדרוש עוד רופאים. פשוט פחד, מיום ונדה שם. אנחנו באנו עכשיו
לדרוש לדעת מה סופנו; יש לנו סוף או אין לנו סוף.

אנחנו במקרה מינוי יודעים אם העיריה תסכים
או לא תסכים לסיפוח. כל מה שאנחנו יודעים: המקום הקרוב ביותר אלינו הוא
פתח-תקוה. המקום שיש לו הכנסות גדולות בכל הטביבה, זו פתח תקוה ומיזור
התעשייה שלה. אם נסתכל מולנו בדיוק: כפר סירקין - מקום חקלאי ומיני
יכול לעזור לנו. מצד שני בחלין - פושט חדש שבעצמו לא הסתדר; מצד שלישי
יש לנו הרים ומצד רביעי פתח-תקוה. המקום שאריך להסתכל אליו תמיד הוא
אך ורק פתח-תקוה, בהכנסתה הגדולה.

ח. סגור-כהן:

היכן נמצא הקודר שמכר אתם מקבלים את התיים ופי סטפק לכם אותם?

ד. זדה:

חברת "סקורות" סטפקת, ומקבלת לפי סטר-טעוקב.

ח. סגור-כהן:

אתם מסלמים עבור הים לחברת "סקורות"?

ד. זדה:

כן.

ח. סגור-כהן:

מטה אתם מסלמים בעד קוב?

י. ספירנו:

כל יום אתה טומע מחיר חדש.

ד. זדה:

"סקורות" סטפקת טיב והיא מקבלת את התמורה מטכרד הפנים. מטכרד הפנים גובה מסים. אנחנו מסלמים לירה וחצי בכל חודש, לכל השירותים.

י. חרד:

מסלמים עבור טי שתיה 600 פרוטה; עבור בקיון 700-750 פרוטה והכל עולה כמעט לירה וחצי. נוסף לזה, מי שיש לו מברט של יותר מ-200 ס' אריך לתת לפי לירה לדובט. בשיכונים הם באים וטורדיים, ומי שיש לו - מסלם יותר.

ח. סגור-כהן:

מה המסים שנגבים מכם חוץ מסים?

י. ספירנו:

שום דבר.

ח. סגור-כהן:

עד אסף לירות גובים.

ד. זדה:

חלק הטעברה שנמצא בלי סים, הגובה ודאי מין לו אומץ לבנות ספנו כסף.

סר. וייס:

את מי אתם מייצגים?

י. ספירנו:

אנחנו מייצגים את תושבי הטעברה. יש ועד קיים בכפר. בתחילת שתיחת הטעברה היינו כ-500 משפחות וחועד הזה הוכר על-ידי כל המוסדות הנוגעים, ונטאר הועד הזה עד שיהיה ברור גורל הטעברה.

סר. וייס:

האם אתה סכיר עוד ישובי עוליים במרץ ויודע מין בבחורים ועדים טקוטיים וכי הם המוסדות שמכירים בהם?

י. ספירנו:

זו לא אשטתנו; זה שיפול מטכרד הפנים. מטכרד הפנים לא פנה אלינו בדרישה כזו ולא טיור וטימות לבחור ועד חדש. הועד הקיים הוא הועד המוכר בסוכנות היהודית, במטכרד הפנים, בלשכת ראש הממשלה ויש לנו סכתבים על זה. הועד הוכר גם בטנהל הסחוז ואצל קצין הסחוז במקום.

סר. וייס:

האם אתם מסלמים בעד השירותים?

י. ספירנו:

כן.

סר. וייס:

האם מתנהלת תעמולה בין התושבים לא לסלם בעד השירותים?

י. ספירנו:

אנחנו לוחטים נגד אבל הסכרתי סמי שלה מביעים אלינו המים מינו מסלם ואף אחד לא יכול לדרוש לתת לו טשה.

י. חרד:

נפגשתי פעם עם המזכיר סם ואמרתי לו שאנחנו בעזור לו בכל דבר, מפילו עד כדי ניתוק המים, ואני נתתי לו סכתב.

ד. זדה:

אם תפנה למר מרקוביץ, שהוא ב"כ מטכרד הפנים תראה שאנחנו נוהבים לו עזרה מלאה בענין זה.

יש שם תזכירות ועד פוזרת על-ידי משרד הפנים.

טר וייט:

מה תפקידך במשרד הפנים?

היו"ר ב. חת:

אני מטלם כקום מנהל המחלקה ליסובי עולים
וטועצות איזוריות.

טר וייט:

לא קיים במקום שום ועד שמוכר על-ידי משרד
הפנים. אנשים אלה נשכילו אינם גורם, אלא ככל איש פרטי מהמעברה. יש
תזכירות אחרת שהיא ממונה על-ידי שר הפנים והיא דואגת עם לשירותים.
אדם אחד מונה שם כמזכיר. המזכירות כוללת מזכיר ועובדי שירותים. עובדי
השירותים בניקיון וכדומה הם אנשי המעברה.

היו"ר ב. חת:

זאת אומרת, יש ממונה מטעם משרד הפנים, שאינו
מהמשרד ויש עוד שנים מהמקום, ושלטת אלה מהווים

את המזכירות.

האם ידוע לכם שהשטח שעליו הוקמה המעברה
הוא מדמה קולומביה?

טר וייט:

זו מדמה קולומביה והאנשים שם מטמטטים במדמה זו,
ויש להם כ-350 דונם - לפי הסטטיסטיקה של
משרד החקלאות - שמעבדים אותם, והם מקבלים את התוצרת מהם.

י. שפירא:

האם ידוע לכם איש הצעה של משרד החקלאות לחסל
במסך הזמן את המעברה ולפזר את התושבים

טר וייט:

בטועצת איזורית אפק?

זה לא ידוע לנו.

י. חדר:

לא ידוע לכם שקיימת תכנית כזו של משרד החקלאות?

היו"ר ב. חת:

לא. לא התעניינו בזה.

י. חדר:

אתם הייתם במעברה כראשיתה?

טר וייט:

מיומה הראשון.

י. שפירא:

האם אתם יודעים שמשרד הפנים פנה בשעתו, כשהוקמה
המעברה, לעיריית פתח-תקוה וביקש שהיא תספק שם
שירותים ועיריית פ"ת לא היתה מוכנה לקבל זאת על עצמה?

טר וייט:

לא ידוע לנו, אבל יש לנו מכתב שאין ביכולתם
לתת לנו את השירותים כל עוד שאיננו שייכים
להם. אבל אם שר הפנים יחליט על הצירוף, יהיו מוכנים.

י. חדר:

אני מוסר לכם את זה כדיעה, כי נפגשתי עם שר
רשיט והוא הודיע לי את התשובה הסלילית בכתב.

טר וייט:

הוא גם פה כותב: "לצערנו אין באפשרותנו לספק...
החוקה הטוניציאנית איננה מאפשרת לנו את
הדבר. מובן טעמיו שאנו מסכימים לספק את שר הפנים יחליט על זאת".

היו"ר ב. חת:

ברור שזה יחס אינובי.

א. פרי:

ידוע לכם מולי שמחלקת הקליטה של הטובנות
פנתה בשעתו לעיריית פ"ת בבקשה להקים מעברה בתחום
עיריית פ"ת ועיריית פ"ת בקשה להקים את המעברה שאתם גרים בה כיום, מחוץ
לפתח-תקוה?

טר וייט:

לא ידוע לנו.

י. חדר:

עכשיו מנחנו קיימים, וזה מכתב שתגיד מאוחר.

י. זנד:

המכתב הוא מ-20.1.53.

י. יטעיהו:

איזה שירותים אתם מקבלים מטזכירות הועדה?

מר וייס:

רק הסים והוצאת זבל, וגם זה לא קיים. בפנקסי טזון מטפל מסרד האספקה; הוא גם מהפיר כל יום ו'.

י. שפירן:

מי מטפל בתעודות זהות?

מר וייס:

הולכים לפתח-תקוה.

י. שפירן:

אתם טבורים שטרות הנקיון שם אינו בסדר?

מר וייס:

זה ברור. יש מכתבים למסרד הבריאות ואני טפלתי בענין זה. בשטח של 1200 דונם היו חמסה פועלים והפחיתו את מספרם לשנים.

י. שפירן:

האם הלסכה הודיעה לכם שהנקיון אינו בסדר?

מר וייס:

המפקח האזורי התלונן במסרד הפנים ושלה מכתבים, עם מכתבים של הרופאים המקומיים. אבל ב"כ מסרד

י. שפירן:

הפנים נמצא העתק המכתב.

הזכנתי את ועדת הפנים לנסוע עכשיו למעברה ולראות. אם שורפים את הזבל במקום - זה בריא?

ד. זדה:

אני אינני מוסחה לכך; ישנו מוסחה סניטארי. אתם מטלטים שכר דירה, ולמי?

מר וייס:

ל"עמידר".

י. שפירן:

האם אתם יודעים שמדורי הסייכים ל"עמידר"?

מר וייס:

יש לי מכתב ממסרד העבודה, ממנהל מדור הסים והביוב במסרד העבודה, מ-12.5.53 (קורא המכתב).

י. חרד:

על כל פנים לא קבלתם כל הודעה מ"עמידר" שהם אחראים לרשת הסים?

מר וייס:

יש לי מכתב מהמזכיר הקודם, האוסר שחמנו חוזה עם חברת "סקורות" ופטרנו את הגובה הקודם על על החוזה ואנחנו סדרנו את כל העניינים עד

י. חרד:

רסלנותו בעבודה. הוא חתם שהגענו לנקודה החוקית.

אתם יודעים הבדל בין אספקת סים לאחריות לרשת הסים; האם אתם לא יודעים מ"עמידר" אחראית

מר וייס:

לרשת הסים?

הסוכנות היהודית סדרה הכל ו"עמידר" קבלה הכל טוב.

י. שפירן:

אתם אף פעם לא פניתם בטענות ל"עמידר"?

מר וייס:

את החוזה חתם בא-כח מסרד הפנים.

י. שפירן:

הזכירות הם מאגף הסיכון במסרד העבודה. האספקה נעשית על-ידי "סקורות".

י. חרד:

מר וייס רוצה להגיד שעצם הקמת רשת הסים זה מתפקידה של בעלת הסיכון ואם רשת הסים אינה פועלת, על כך צריך להתקשר עם "עמידר". אבל הוא טענו שמים אינם מביעים.

היו"ר ג. חת:

זה קטור ברכיט זכות סים נוספת - שלכך אחראית חברת "עמידר". המזכירות דואגת לאספקת הסים,

מר וייס:

כשהם נמצאים.

הינו"ר ב. חת:
אם אתה יודע שזוהי שם דבר כזה, ואתה
יודע שמישהו מ"עמידר" צריך לעשות
זאת, למה אינכם מסתמסים בהספעה שלכם מ"עמידר" תכלא מה שהיא צריכה
לעשות?

מר ווייס:
אנחנו מסתמסים בהספעתנו אם יש דין ודברים
פי יקנה זכות ליהם נוספת. עד שהדברים
סגילים למסגר, הגורם המוססך אינו מתערב.

ל. חדר:
עד עכשיו לא ידענו שזה ענין של "עמידר".

הישיבה נועלה בשעה 12.30